

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มอ่อนที่เรียนเสริมจากครู กับนักเรียนกลุ่มอ่อนที่เรียนเสริมจากเพื่อนนักเรียน" โดยผู้วิจัยขอเสนอวรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายของการสอนเสริม
2. ความจำเป็นของการจัดการสอนเสริม
3. วิธีการสอนเสริม
4. แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของนักเรียน
5. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์แก่นักเรียนอ่อน
6. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน
7. งานวิจัยในประเทศ
8. งานวิจัยในต่างประเทศ

ในการจัดชั้นเรียนโดยปกติ มักจะจัดนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันปะปนกันไป การเลือกวิธีให้เหมาะสมลุ่มกับนักเรียนแต่ละคนจึงเป็นเรื่องยากลำบาก ครูผู้สอนจำเป็นต้องยึดผู้เรียนระดับกลางเป็นหลัก จึงไม่สามารถสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องจัดชั้นเรียนพิเศษ โดยแยกนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนออกจากกัน แล้วเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมลุ่มกับนักเรียนแต่ละกลุ่ม จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้มากที่สุด ตามวัย และระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน การสอนอาจจัดสอนเป็นกลุ่มย่อย หรือรายบุคคล ในชั้นเรียนปกติ หรือนอกเวลาเรียน ทั้งหมดนี้เราเรียกว่าการสอนเสริม

ความหมายของการสอนเสริม

การสอนเสริมเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งซึ่งช่วยแก้ไขปัญหาในเรื่องการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ อันสืบเนื่องมาจากวิธีสอนของครู อุปกรณ์ ตัวครู หรือตัวนักเรียนเอง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องให้ความสนใจ และค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนและได้มีผู้ให้ความหมายของการสอนเสริมต่าง ๆ กันดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 33) ได้ให้ความหมายของการสอนเสริมว่า "การสอนเสริมคือการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเก่งได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่"

เอ็ดเวด ดับเบิลยู สมิท, สแตนเลย์ ดับเบิลยู ครูส จูเนียร์ และมาร์ค เอ็ม เอทคินสัน (Edward W. Smith, Stanley W. Krouse, Jr. and Mark M. Atkinson (1961 : 654 - 655) ได้ให้ความหมายของการสอนเสริมว่า

1. เป็นการสอนซ่อมเสริม (Remedial) เป็นการสอนพื้นฐานเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น นอกเหนือจากการสอนในห้องเรียน เพื่อสามารถเรียนรู้ในชั้นที่ยากขึ้น

2. เป็นการสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและมีทักษะมากยิ่งขึ้น ซึ่งการสอนแบบนี้มีความจำเป็นมากในการสอนวิจิตรศิลป์ ดนตรี เพลง และสาขาวิชาที่จำเป็น ต้องมีการแนะนำเป็นการส่วนตัว

3. เป็นการสอนพิเศษที่บ้าน ให้นักเรียนเรียนซ้ำไม่ทันเพื่อนในห้องเรียน อาจจะเป็นเพราะความบกพร่องหรือปัญหาทางจิตใจ ลมอง หรือความพิการของตัวนักเรียนเอง

4. เป็นการบำบัดความบกพร่องบางอย่างของนักเรียนซึ่งปกติจะเป็นการช่วยเหลือแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เช่น การพูด จิตใจ สรีระ

5. เป็นการสอนพิเศษหลังเลิกเรียน โดยการสอนเสริมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good 1973 : 626) ได้ให้ความหมายของการสอนเสริมว่า "การสอนเสริมเป็นกระบวนการสอนที่ผู้สอนให้คำปรึกษาในเรื่องทั่ว ๆ ไป และให้การนิเทศเฉพาะวิชาแก่ผู้เรียนจำนวนน้อย ๆ"

นินา แอล รอนเฮาเซิน (Nina L. Ronshausen 1975 : 22) ได้ให้ความหมายของการสอนเสริมว่า "การสอนเสริมเป็นกระบวนการสอนที่จัดไว้เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น"

จี เทอร์รี่ เพจ, เจ บี โรมัลลี และ อลัน อาร์ มาร์แชลล์ (G. Terry Page, J.B. Thomas and Alan R. Marshall 1977 : 348) ได้ให้ความหมายของการสอนเสริมว่า "การสอนเสริมเป็นการสอน และให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มเล็ก ๆ"

แอนน์ ซี แคนด์เลอร์, การ์ เอ็ม แบลคเบิร์น และ เวอร์จิเนีย โซเวลล์ (Ann C. Candler, Gary M. Blackburn and Virginia Sowell 1980 : 380) ได้ให้ความหมายของการสอนเสริมว่า "การสอนเสริมเป็นการแก้ไขข้อบกพร่อง สิ่งเสริมให้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือทำความเข้าใจในสิ่งที่มีปัญหาอยู่"

จากความหมายของการสอนเสริมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้ การสอนเสริมหมายถึง การคัดกิจกรรม หรือประสบการณ์หลังการเรียนการสอนตามปกติ เพื่อทบทวน แก้ไขข้อบกพร่อง หรือให้ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาดีขึ้น

ความจำเป็นของการคัดการสอนเสริม

การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล จุลปรณ และการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเชื่อว่าการสอนเสริมจะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนเท่าเทียมกันได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวควรคัดการสอนเสริมให้กับนักเรียน ซึ่งได้มีผู้ให้เหตุผลถึงความจำเป็นของการคัดการสอนเสริมไว้ดังนี้

อรสา ปราชัญญนคร (2523 : 93) ได้ให้เหตุผลของความจำเป็นของการคัดการสอนเสริมว่า

1. นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ เช่น ในระหว่างการสอนคณิตศาสตร์เรา จะพบว่าให้งานใหม่ให้นักเรียนทำ นักเรียนมักจะทำไม่ได้จนกว่าจะมีการสอนซ้ำ 2 หรือ 3 ครั้ง
2. การสอนที่ไม่ได้ผล มีผู้สอนจำนวนไม่น้อยไม่รู้ว่าจะสอนเนื้อหาที่อยู่ในบทเรียนอย่างไร หรือจะใช้วิธีสอนอย่างไร จึงจะทำให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้
3. นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างในด้านทัศนคติ ความถนัด และความขยัน
4. เพื่อการสอนซ้ำในเรื่องที่สอนไม่ตี หรือยังไม่ได้สอนทั้งหมดโดยปกตินักเรียนมักจะพยายามเอาหลักการ วิธีการที่เคยเรียนมาเพียงเล็กน้อย

ไปใช้ ซึ่งเป็นภาระไม่ถูกต้อง อันที่จริงแล้วควรได้เรียนหลักการเหล่านั้นทั้งหมดเสียก่อน

5. สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ยังไม่ดีพอ เช่น หนังสือเรียนใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับนักเรียน นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจว่าหมายความว่าอย่างไร ตัวอย่างต่าง ๆ ที่อยู่ในหนังสือเรียนยังไม่ดี วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่ได้ได้รับการพัฒนาที่ดีพอ

6. ชุดประสงค์ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้บางชุดประสงค์อยู่ในระดับสูงหรือต้องใช้เวลามากในการที่ผู้เรียนจะบรรลุ ดังนั้นผู้เรียนจะบรรลุได้ภายหลังการลองจึงเป็นไปได้ยาก จำเป็นต้องมีการสอนซ่อมเสริมเป็นบางส่วน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าความจำเป็นของการจัดการสอนเสริมสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการดังนี้ นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ วิธีสอน ความแตกต่างระหว่างบุคคล สื่อการเรียนการสอนและอื่น ๆ

วิธีการสอนเสริม

เมื่อทราบว่านักเรียนคนใดต้องการความช่วยเหลือ หรือส่ง เสริมในเรื่องใด ครูควรจัดการสอนเสริมให้ การจัดอาจจะจัดแบบสอนเป็นกลุ่มและ เน้นการศึกษาเป็นรายบุคคล หรือสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่งแล้วแต่ความเหมาะสม ทั้งนี้จะต้องช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนแต่ละคนได้ การเลือกวิธีสอนเสริมวิธีใดให้เหมาะสมกับผู้เรียนขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จำนวนนักเรียน และความแตกต่างทางด้านสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งได้มีผู้รวบรวมวิธีการสอนเสริมไว้ดังนี้

ล้มศักดิ์ ลินจรรยา (2522 : 3) ได้รวบรวมวิธีสอนเสริมพอสรุปได้ ดังนี้

- 1. ให้นักเรียนสอนกันเอง อาจใช้นักเรียนเก่งในชั้นเดียวกันหรือนักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นที่สูงกว่าให้ช่วยสอน
- 2. การลอบแบบตัวต่อตัว ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนเป็นวิธีที่ดีที่สุด
- 3. การสอนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 2 - 3 คน ข้อดีของการสอนด้วยวิธีนี้ก็คือนักเรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันแก้ปัญหา และไม่ทำให้ใครคนใดคนหนึ่งรู้สึกมีปมด้อย

4. แบบเรียนสำเร็จรูป

5. ลุ่มดแบบฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน

6. เขียนคำถามเองให้นักเรียนจับคู่แล้วฝึกโดยการถาม - ตอบ

ด้วยคำถามของนักเรียนที่สร้างขึ้น

7. ให้ทำกิจกรรมเพิ่มเติม

จากข้อความข้างต้น จะพบว่าการสอนเสริมมีด้วยกันหลายวิธีและในหลาย ๆ วิธีวิธีหนึ่งที่ที่น่าสนใจคือการสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ดยครุมีมานานแล้ว แต่ปัจจุบันการสอนแบบนี้มันจะทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะจำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนเพิ่มขึ้น ครูต้องมีภาระมากขึ้นเพื่อช่วยให้ครูได้ทำงานส่วนตัวและทำงานกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูอาจจัดให้นักเรียนเก่ง เป็นผู้ช่วยสอน

แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของนักเรียน

ในห้องเรียนหนึ่ง ๆ มักประกอบด้วยนักเรียน 3 กลุ่ม คือ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อนเสมอ ครูมักประสบปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนโดยเฉพาะนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อน มักสร้างปัญหาให้กับชั้นเรียนซึ่งสอดคล้องกับ บุพิน พิศกุล (2523 : 475) กล่าวว่า "นักเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญา ซึ่งถ้าจะแบ่งเป็นกลุ่มแล้วอาจจะแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน" การแบ่งกลุ่มตามความสามารถของผู้เรียน เป็นการสนองความต้องการตามวัย และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งตัวครูก็สะดวกในการเตรียมการเรียนการสอนให้เหมาะกับนักเรียนแต่ละคนอีกด้วย

การแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของนักเรียนมีจุดมุ่งหมายหลายประการ ดังที่ อรสา ภูมิ ปุกหุด (2514 : 10) ได้กล่าวว่า การแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของนักเรียนเป็นการขจัดปมด้อยของนักเรียนอ่อนซึ่งทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนมากขึ้น ส่วนตัวครูสามารถเลือกวิธีสอน กำหนดเนื้อหา อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และนอกจากนี้ครูยังสามารถเอาใจใส่ให้นักเรียนได้ทั่วถึง เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนครูจะทราบ และหาวิธีแก้ไขได้รวดเร็ว

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่าการแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของนักเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนแต่ละคน และในขณะเดียวกันก็เป็นการสนองความต้องการตามวัยและความสามารถของนักเรียน ส่วนครูมีความสะดวกในการเลือกวิธีสอน กำหนดเนื้อหา อุปกรณ์ได้เหมาะสม และมีโอกาสช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลมากขึ้น

จากการแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของผู้เรียน นอกจากจะสะดวกในเรื่อง การจัดการเรียนการสอนแล้วยังเกิดผลดีกับตัวนักเรียน และตัวครูด้วย ดังที่ สนิท ไกรสินธุ์ (2516 : 33) ได้กล่าวถึงผลดีของการแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของผู้เรียนว่า นักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถ ส่งเสริมความเลื่อมภาคในโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูง สะดวกในการสอนของครูเพราะนักเรียนมีความสามารถใกล้เคียงกันและนอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู และโรงเรียนในทางที่ดีอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปถึงผลดีของการแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถของผู้เรียน คือในด้านตัวครูมีความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และตัวนักเรียนได้รับความรู้ตามวัยและความสามารถ

แนวคิด เกี่ยวกับการสอนคณิตศาสตร์แก่นักเรียนอ่อน

ในห้องเรียนหนึ่งๆ ครูพบว่านักเรียนเรียนช้า 1 ใน 3 ของห้องเสมอ ครูอาจช่วยเหลือนักเรียนเหล่านี้ให้เรียนได้ทันเพื่อนและมีผลการเรียนดีขึ้น โดยการสอนเสริมนอกเวลา การเรียนการสอนจะได้ผลดีเพียงใดขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียน และวิธีสอนของครู ฯลฯ วิธีสอนของครูเป็นเรื่องที่ครูจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการเลือกวิธีสอนเป็นอย่างดี ได้มีผู้รวบรวมวิธีสอนนักเรียนอ่อนไว้ต่าง ๆ กันหลายท่าน ดังนี้

สุภาพ วาดเขียน (2520 : 22 - 23) ได้เสนอแนวคิดในการสอนนักเรียนอ่อนซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ครูควรเลือกกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติได้ ให้มีการทบทวนและทำแบบฝึกหัดมากกว่าปกติ ให้กำลังใจ พยายามดัดแปลงและลดความซับซ้อนของเนื้อหา สดว้ลสุดอุปกรณ์การสอนในเชิงรูปธรรมให้มากขึ้น ควรให้มีการประเมินผลตัวเองเปรียบเทียบกับคนอื่น และครูควรประเมินผลควบคู่ไปด้วย

อย่างสม่ำเสมอ และนอกจากนี้ครูควรสำรวจความเข้าใจทุกครั้งที่ส่งงานว่านักเรียนมีความเข้าใจคำสั่งมากน้อยเพียงใด ปรับปรุงการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะความบกพร่องที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง และครุอาจให้นักเรียนอ่านล่วงหน้าได้ เสถียร มีทรัพย์ (2521 : 20 - 23) ได้เพิ่มเติมวิธีการสอนนักเรียนอ่อนไว้ว่า ครูควรสำรวจความพร้อมและทักษะพื้นฐานของนักเรียนก่อนเริ่มบทเรียนใหม่เพื่อจะได้เตรียมการสอนได้ตรงกับสภาพที่นักเรียนต้องการ และครุควรสอนซ่อมเสริมเมื่อนักเรียนยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนที่ตั้งไว้ และเสริมความรู้ที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น และ ยุพิน พิพิธกุล (2523 : 486 - 487) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนนักเรียนอ่อนเพิ่มเติมอีกดังนี้ ครูควรจะสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยในส่วนที่นักเรียนยังบกพร่องอยู่

จากแนวความคิดในการสอนเสริมนักเรียนอ่อนสามารถสรุปได้ว่า ควรมีการสำรวจปัญหาและความต้องการของตัวผู้เรียน จากนั้นครุควรดัดแปลงกิจกรรมให้ง่ายและไม่ซับซ้อน สามารถเปลี่ยนจากนามธรรมเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะครุจะได้มีการประเมินผลความก้าวหน้าบ่อย ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน

การเรียนการสอนในปัจจุบัน ครูได้ลดบทบาทจากผู้ให้ความรู้แบบครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) มาเป็นผู้ให้การเรียนรู้เป็นไปโดยสะดวก วิธีนี้คือการทำให้นักเรียนเก่งเป็นผู้ช่วยสอนนักเรียนอ่อน โดยครูเป็นผู้เตรียมบทเรียน อุปกรณ์และอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ แอนน์ ซี แคนดีเลอร์ การ์ เอ็ม แบลคเบิร์น และ เวอร์จิเนีย โซเวลล์ (Ann C. Candler, Gary M. Blackburn and Virginia Sowell 1980 : 380 - 383) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการให้นักเรียนสอนกันเองซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้ การเลือกผู้ช่วยสอน ครูควรเลือกนักเรียนที่ยินดีให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ ไม่เป็นผู้ที่มีปัญหาตัวน อารมณ์ มีความรอบรู้ในเนื้อหาและการใช้อุปกรณ์ มีความรับผิดชอบต่องานที่ครูมอบหมาย สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้ดี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นเป็นอย่างดี การสับคู่สอนระหว่างผู้ช่วยสอนและผู้เรียนครุควรจะ

คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ ทั้งคู่จะต้องสามารถร่วมกิจกรรมด้วยดี และเป็นเพศเดียวกันเพื่อลด ปัญหาด้านอายุได้ในกรณีที่เป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ส่วนผู้ช่วยสอนจะต้องมีความรู้และความชำนาญในเรื่องที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ ทั้งนี้ผู้ช่วยสอนจะต้องเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดี จึงจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่ช้อยาย และทอดทิ้งทั้งด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ทางสังคมได้ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้ช่วยสอนเป็นผู้ช้อยายเสียเอง ก็ควรจับคู่กับนักเรียน ที่กล้าแสดงออก เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมผู้ช่วยสอนจะช่วยให้การสอน เสริมโดยเพื่อนนักเรียนสมัครอย่างอื่น ครู ควรจะนิเทศถึงขอบเขตเนื้อหา และวิธีการใช้อุปกรณ์ ฝึกผู้ช่วยสอนให้เขียนบันทึกการสอน สร้างกิจกรรมเอง โดยครูดูแลและให้ความสะดวกอย่างใกล้ชิด ปล่อยให้ผู้ช่วยสอน ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ในกรณีที่เกิดปัญหาด้านระเบียบวินัยให้แจ้งให้ครูทราบ ก่อน อย่าตัดสินโดยพลการ

กล่าวโดยสรุปการสอนโดยเพื่อนนักเรียน ครูจะต้อง เลือกตัวผู้เรียนและผู้ช่วย สอนจับคู่ผู้เรียนและผู้ช่วยที่ร่วมกิจกรรมกันได้ดี และนอกจากนี้ครูจะต้องฝึกอบรมผู้ช่วยสอน เป็นพิเศษเพื่อให้การสอน เสริมประสบความสำเร็จ

จากการที่ให้นักเรียนสอนกันเอง ศิวะไค์สัสม เรียกราสัน (Sivasailam Thiagarajan 1973 : 10) ได้กล่าวถึงผลดีของการให้นักเรียนสอนกันเองว่าวิธี นี้สามารถช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างทั่วถึง ภาษาที่ใช้เป็นภาษาเดียวกัน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและรวดเร็ว ผู้สอนและผู้เรียนมีวัยใกล้เคียงกันทำให้ผู้เรียนกล้าซักถามปัญหาของตน เนื่องจากนักเรียนมีความใกล้ชิดกันมากกว่าครู ผู้ช่วยสอนจะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดและได้ดีกว่าครู นอกจากนี้แล้วผู้ช่วยสอนยังมี พัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

กล่าวโดยสรุปถึงผลดีของการให้นักเรียนสอนกันเองก็คือ ภาษาที่ใช้ ความ ใกล้ชิด นักเรียนกล้าซักถามเพื่อนมากกว่าครู และนอกจากนี้ทั้งตัวผู้สอนและผู้เรียนยังมี พัฒนาการด้านวิชาการและสังคมดีขึ้นอีกด้วย

งานวิจัยในประเทศ

ปรีชา วิเทศวิทยานุศาสตร์ (2524 : 42) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่าน 2 ด้วยชุดการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเป็นกลุ่มโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ นักเรียนผู้ช่วยสอนเป็นผู้ ดำเนินการและนักเรียนผู้ช่วยสอนกับครุร่วมกันดำเนินการ ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนอุตรดิตถ์รัฐฯ จำนวน 90 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มควบคุม สอนโดยครู
2. กลุ่มทดลอง สอนโดยนักเรียนผู้ช่วยสอน
3. กลุ่มทดลอง สอนโดยนักเรียนผู้ช่วยสอนกับครู

ทุกกลุ่มเรียนด้วยชุดการเรียน 10 ชุด ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่ครู เป็นผู้ดำเนินการ กลุ่มที่มีนักเรียนผู้ช่วยสอนเป็นผู้ดำเนินการ และกลุ่มที่มีนักเรียนเป็นผู้ช่วยสอน กับครูเป็นผู้ดำเนินการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซ่อมเสริมทักษะการอ่านเมื่อแยกตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละตอนของนักเรียนกลุ่มที่มีครูเป็นผู้ดำเนินการ กลุ่มที่มีนักเรียนผู้ช่วยสอน เป็นผู้ดำเนินการ และกลุ่มที่มีนักเรียนกับครุร่วมกันดำเนินการไม่แตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญ 0.05

สำราญ แก่นมณี (2525 : 181) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ค้นคิดที่ผิดวิชาเรียน และความสนใจในวิชาเรียนจากการสอน ซ่อมเสริม 3 วิธี ในกระบวนการเรียนเพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ตัวอย่าง ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารีนรัตน์ จังหวัดแพร่ จำนวน 120 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มการทดลอง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม เป็นกลุ่มโดยการเฉลยแบบทดสอบย่อย อธิบายข้อบกพร่องเป็นการรวม ๆ มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการสอนเสริม และภายหลังการสอนจบแล้ว ทัศนคติที่ผิดวิชาที่เรียนของกลุ่มทดลองทุกกลุ่มสูงขึ้น

พิสุทธ์ พฤกษ์วัน (2528 : 40) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เคมีระหว่างกลุ่มที่สอนเสริมโดยครูกับกลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ จำนวน 4 ห้องเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 2 ห้องเรียน ดังนี้

1. กลุ่มควบคุมสอนเสริมโดยครู
2. กลุ่มทดลองสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เคมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมโดยครูสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เคมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มนักเรียนอ่อนที่ได้รับการสอนเสริมโดยครูกับกลุ่มนักเรียนอ่อนที่ได้รับการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เคมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มนักเรียนเก่งที่เสริมความรู้ด้วยการเรียนร่วมกันตามลำพังกับกลุ่มนักเรียนเก่งที่สอนเสริมให้นักเรียนอ่อน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยในต่างประเทศ

เจอร์รี ลีออน โธมัส (Jerry Leon Thomas 1972 : 3580 - A) นำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนเสริมระหว่างนักเรียนเกรด 2 ที่สอนโดยนักเรียนเกรด 6 กับนักเรียนเกรด 2 ที่สอนโดยนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ในระหว่างการทดลองจะมีการถ่ายวีดีโอไว้เพื่อจะได้นำมาวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนของทั้งสองกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนเกรด 2 ที่สอนเสริมโดยนักศึกษาระดับวิทยาลัยสามารถรับรู้ศัพท์ (Vocabulary Acquisition) ได้มากกว่านักเรียนเกรด 2 ที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนเกรด 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ความสามารถในการอ่านออกเสียง (Oral Reading Performances) หรือทักษะความเข้าใจในการอ่าน (Reading Comprehension Skills) ระหว่างนักเรียนเกรด 2 ที่สอนเสริมโดยนักเรียนเกรด 6 กับนักเรียนเกรด 2 ที่สอนเสริมโดยนักศึกษาระดับวิทยาลัยไม่แตกต่างกันอย่างมีระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. พฤติกรรมการเรียนการสอนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน ผู้สอนที่เป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัยจะใช้อุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มจะถามผู้สอนมากกว่ากับผู้สอนที่เป็นนักเรียนเกรด 6 จะใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับผู้เรียนและจำนวนครั้งที่ไปก็มากกว่า สำหรับตัวผู้เรียนที่สอนโดยนักเรียนเกรด 6 จะมีความประทับใจในผู้สอนมากกว่าผู้เรียนที่สอนโดยนักศึกษาระดับวิทยาลัย

ซาราห์ เจน แมคแครคเคน (Sarah Jane McCracken 1980 : 4516 - 4517) ได้ศึกษาผลการสอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนที่สอนแบบอิงข้อมูล (Data-Based Instruction) ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาฝึกกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ใช้ผู้สอนเป็นครู 7 คน และนักเรียน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถระลึกคำศัพท์ (Word Recognition) หรือทักษะความเข้าใจในการอ่าน (Reading Comprehension Skills) ระหว่างกลุ่มที่สอนเสริม

โดยครูกับกลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนที่ใช้วิธีเดียวกันไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

2. ความสามารถระลึกคำศัพท์ของกลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนซึ่งสอนแบบอิงข้อมูลสูงกว่ากลุ่มที่สอนเสริมโดยครูซึ่งสอนแบบไม่อิงข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความสามารถระลึกคำศัพท์ของกลุ่มที่สอนเสริมโดยครูซึ่งสอนแบบอิงข้อมูลสูงกว่ากลุ่มที่สอนเสริมโดยเพื่อนนักเรียนที่สอนแบบไม่อิงข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความสามารถเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมแบบอิงข้อมูลกับกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนเสริมแบบไม่อิงข้อมูลไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

โทมัส เจ สจวต (Thomas J. Stewart 1981 : 4669 - A)

ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านระหว่างกลุ่มที่สอนเสริมโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกับกลุ่มที่สอนเสริมโดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนเกรด 4 เป็นตัวอย่างประชากร แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 41 คน โดยกลุ่มหนึ่งสอนเสริมโดยเกรด 8 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับอีกกลุ่มหนึ่งสอนเสริมโดยนักเรียนเกรด 8 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สำหรับกลุ่มควบคุมไม่มีการสอนเสริม

ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม และนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิลเลียน โดโลเรส แม็กคีตัน (Lillian Dolores McKethan, 1982 :

710 - A) ได้ทดลองเปรียบเทียบทัศนคติ และผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาใหม่ที่มีความบกพร่องทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยลินคอล์นระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนเสริมกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนเสริม ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยลินคอล์นจำนวน 100 คน ใช้เวลาในการทดลอง 14 สัปดาห์ พบว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนเสริมมีทัศนคติต่อการเรียนทุกวิชาสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่เปลี่ยนแปลง

มาเรียน คาร์อล เซ็นเซอร์ (Marian Carol Sensor 1983 : 2098 -

A) ได้ทำการทดลองโครงการสอนเสริมโดยนักเรียนสอนกัน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 7 เขตชนบท เมือง Iowa จำนวน 58 คน แยกผู้สอนเสริมออกเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ผู้สอนเสริมเป็นนักเรียนเก่ง

กลุ่มที่ 2 ผู้สอนเสริมเป็นนักเรียนปานกลาง

กลุ่มที่ 3 ผู้สอนเสริมเป็นนักเรียนอ่อน

โดยที่ผู้เรียนต้องเป็นเพศเดียวกัน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากันหรือต่ำกว่าผู้สอนเสริม ใช้เวลาในการทดลอง 4 วันติดต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่าการสอนเสริมโดยผู้สอนเสริมเป็นนักเรียนเก่งปานกลางได้ผลดีกว่าผู้สอนเสริมเป็นนักเรียนอ่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พามาเลีย เพียเทสกี ฮัฟนาเจล (Pamela Piateski Hufnagel 1984 : 463 - A) ได้ศึกษาผลการสอนเสริมโดยผู้สอนเสริม ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 48 คน เป็นผู้สอนเสริมร่วมในโครงการ 5 วัน และผู้ถูกสอนเสริมเป็นนักเรียนเกรด 7 เนื้อหาได้มาจากการคัดเลือกจากหนังสือวิทยาคำศัพท์ระดับ 7 โดยใช้วิธีสอนแตกต่างกัน 2 แบบดังนี้

1. การสอนแบบปกติ
2. สอนแบบเน้นความรู้ความเข้าใจ

ผลการวิจัยพบว่าผู้สอนเสริมแบบเน้นความรู้ความเข้าใจประสบความสำเร็จมากกว่าผู้สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลของการศึกษาค้นคว้าพอสรุปได้ว่า การสอนเสริมโดยให้นักเรียนสอนกันเองอาจจะเป็นการสอนโดยครูรุ่นพี่ หรือเพื่อนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าหรือเท่ากันพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทัศนคติของกลุ่มทดลองต่อการเรียนการสอนส่วนใหญ่สูงขึ้น ได้มีผู้ทำวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนเสริมคือ ล่าร์ร แก่นมณี (2525 : 181) พบว่า การสอนซ่อมเสริมโดยการเฉลยแบบทดสอบย่อย อธิบายข้อบกพร่องเป็นการรวม ๆ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม